

## СУТНІСТЬ КОНКУРЕНЦІЇ В СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ

Глухова С.В.<sup>1</sup>, Кильницька Є.В.<sup>2</sup>

<sup>1</sup>*Національний технічний університет*

*«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

<sup>2</sup>*Харківський національний університет будівництва та архітектури,  
м. Харків*

Сучасне тлумачення конкуренції необхідно здійснювати з позиції її відповідності запитам сучасних соціально-економічних процесів. Аналізуючи напрацювання класичної школи [1-3] необхідно відмітити, що первинною можна вважати базову теорію вільної конкуренції, основою якої є боротьба між конкурентами за певну перевагу, що утворює на ринку своєрідну рівновагу.

Наступною шаблоною еволюції економічної думки теорії конкуренції є припущення щодо вагомості нецінових складових теорії конкуренції та безпосередньої дії закону граничної корисності у ринковій боротьбі. В продовженні розвитку теорії конкуренції було припущено, що стан досконалої конкуренції на ринку є дещо утопічним, основний орієнтир зсувається в бік контролю над пропозицією, а отже і над ціною. При переході від базових теорій до новітньої економічної думки підкреслюють рівноцінне значення цінних й нецінових чинників та безперервний характер конкурентної боротьби.

Таким чином, пропонується визначати конкуренцію як такий стан ринкового простору, що є природним за походженням та характеризується функціонуванням на ринку декількох виробників й споживачів, кожен з яких прагне до створення унікальних конкурентних переваг та набуття стійкого одноосібного володіння ринковим положенням шляхом конкурентної боротьби між собою. Ключовими особливостями поданого твердження є: безперервний, динамічний характер; різноманіття інструментів боротьби; наявність короткочасної монополії виробника на етапі виготовлення продукції; унікальність створюваних в результаті благ; можливість тимчасової зміни ринкового статусу учасника ринку від конкурентного до монопольного.

### **Література:**

1. Сміт А. Добробут націй. Дослідження про природу і причини добробуту націй. К.: Port-Royal, 2001. 594 с.
2. Шумпетер И.А. Теория экономического развития: исследование предпринимательской прибыли, капитала-кредита, процента и цикла конъюнктуры. М.:Прогресс, 1982, 455 с.
3. Портер М. Конкуренция: Пер. С англ.: уч. пос. М.:Издательский дом «Вильямс», 2000. 495 с.